

Tiskař/tiskařka na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích (kód: 34-026-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (kód: 34)
Týká se povolání: Tiskař na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Volba postupu tiskařské práce, potřebných pomůcek a barev na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích	3
Převzetí výrobních podkladů pro tisk nové zakázky na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích	3
Převzetí a příprava potiskovaného materiálu, tiskových forem a tiskových barev na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích	3
Příprava a seřízení akcidenčních ofsetových kotoučových strojů	3
Dodržení normativu při tisku celé zakázky na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích	3
Dokončení tisku, předání zakázky na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích	3
Kontrola, údržba a čištění tiskového stroje	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Volba postupu tiskařské práce, potřebných pomůcek a barev na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout racionální technologický postup přípravy a tisku složky formátu do B4, barevnost 4/4 (procesní čtyřbarvotisk), rozsah nejméně 16 stran, tisk rub a líc, formát šíře pásu nejméně 860 mm, odřez nejméně 630 mm (stránky na výšku), gramáž do 65 g/m ² , tisk na čtyřbarvovém ofsetovém akcidenčním kotoučovém stroji (heatset), tisková jednotka guma/guma	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zvolit druh tiskových barev pro tisk procesního čtyřbarvotisku na heatsetovém kotoučovém stroji (stroj se sušením potišťeného pásu po tisku) podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Převzetí výrobních podkladů pro tisk nové zakázky na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Převzít a zkontrolovat kompletní výrobní podklady včetně imprimovaných barevných nátisků či barevných předloh pro tisk letáku podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Převzít z výrobního příkazu údaje hrubého a čistého formátu letáku pro integrované dokončovací zpracování, přípravu řezání, skládání vytištěného základního archu podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Převzetí a příprava potiskovaného materiálu, tiskových forem a tiskových barev na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Převzít kotouč potiskovaného materiálu na základě údajů výrobního příkazu s ohledem na bezchybný technologický postup tisku podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Převzít tiskové desky podle zadání a provést vizuální kontrolu jejich bezchybného zhotovení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Převzít tiskové barvy pro tisk procesního čtyřbarvotisku a provést kontrolu čistoty, konzistence a pořadí barev na tiskovém stroji s ohledem na bezchybný technologický proces tisku podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava a seřízení akcidenčních ofsetových kotoučových strojů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Nastavit postavení formátu pásu papíru pro tisk při průchodu tiskovými jednotkami a funkčními celky stroje s ohledem na řezání a skládání složky pro bezchybný a plynulý průběh tisku podle zadání	Praktické předvedení
b) Nastavit správnou funkci automatické výměny kotouče za plného chodu stroje pro bezchybný a plynulý průběh tisku podle zadání	Praktické předvedení
c) Nastavit podle formátu mechanizmy skládacího aparátu, popřípadě šití drátem nebo lepení složky letáku ve hřbetě ve skládacím aparátu podle zadání	Praktické předvedení
d) Založit tiskové desky v žádaném pořadí na deskové válce tiskových jednotek, provést nastavení soutisku tiskových barev procesního čtyřbarvotisku a stránkový rejstřík oboustranného tisku podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Seřídít na řídicím pultu zónové a celkové odběry jednotlivých tiskových barev z barevnic s využitím denzitometrického měření na zkušebním tiskovém archu s využitím imprimovaných nátisků pro tisk procesního čtyřbarvotisku podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Nastavit sušící zařízení podle parametrů ovládacího manuálu tiskového stroje a podle potřeb vyráběné tiskoviny a jednotku silikonování podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dodržení normativu při tisku celé zakázky na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést průběžnou vizuální kontrolu správného soutisku jednotlivých tiskových barev na lícni a rubové straně tiskového archu při tisku časopisecké složky, provést manuální nebo automatickou korekci soutisku barev podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést průběžnou kontrolu správného zabarvení při tisku procesního čtyřbarvotisku letáku na lícni a rubové straně denzitometrickým měřením s využitím imprimovaných nátisků, provést manuální nebo automatickou korekci zabarvení podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést průběžnou kontrolu správného provedení lomů a řezů, popřípadě šití drátem na vytištěných složkách letáku, a provést korekce posunem potiskovaného pásu ve směru nebo napříč směru tisku podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Odložit z vytištěného nákladu postupně 10 bezchybně vytištěných složek letáku pro dokumentaci k výrobním podkladům a případnou zpětnou kontrolu kvality podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dokončení tisku, předání zakázky na akcidenčních ofsetových kotoučových strojích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ukončit tiskový proces a činnost jednotlivých funkčních celků tiskového stroje podle zadání	Praktické předvedení
b) Zkontrolovat správný počet bezchybně vytištěných složek letáku podle předepsaného nákladu a předat náklad do expedice tiskárny podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola, údržba a čištění tiskového stroje

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést údržbu tiskového stroje po ukončení produkce v souladu s předpisy pro ochranu strojního zařízení podle ovládacího manuálu tiskového stroje podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést vyjmutí tiskových desek, čištění a mytí tiskové jednotky v souladu s předpisy pro údržbu a ochranu strojního zařízení před zahájením přípravy nové zakázky podle zadání	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována s ohledem na 2. stupeň zátěže (odkaz na povolání v NSP – <https://www.nsp.cz/jednotka-prace/tiskar-na-akcidencnich-of#zdravotni-zpusobilost>) a prokazuje se lékařským potvrzením, že netrpí poruchou barvocitu (poruchou barevného vidění).

Ověřování stanovených kompetencí je nutno prověřovat v rámci systémového řízení kvality ofsetového tisku a opírá se o tyto normy:

ČSN ISO 12 647-1 Výroba tiskové formy

ČSN ISO 12 647-2 Ofset

ČSN ISO 12 647-7 Digitální kontrolní nátisk

Ověřování stanovených kompetencí spočívá v prověření způsobilosti uchazeče vykonat zadanou operaci podle stanoveného technologického (pracovního) postupu, správně vykonávat činnosti spojené s obsluhou a základní údržbou příslušných strojů včetně provedení dokončovacích prací a provádění běžných výpočtů.

Uchazeči jsou autorizovanou osobou, resp. autorizovaným zástupcem autorizované osoby předány z jednotlivých úseků pracoviště zaměřeného na tiskovou výrobu veškeré materiály k tisku dle zadání (výrobní podklady, potiskovaný materiál, tiskové formy, tiskové barvy) na základě popisu na výrobním sáčku. Vytiskované složky letáku předá uchazeč po podpisu výrobního sáčku zpět autorizované osobě, resp. autorizovanému zástupci autorizované osoby k dalšímu zpracování.

Při ověřování splnění úkolů založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k pravidlům BOZP a PO v rámci provádění všech úkonů, ke kvalitě zhotoveného produktu.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na polygrafii + alespoň 5 let odborné praxe v oblasti polygrafické výroby.
- b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na polygrafii a střední vzdělání s maturitní zkouškou + alespoň 5 let odborné praxe v oblasti polygrafické výroby, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti polygrafie, splňujícího požadavky zákona č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- c) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání zaměřeném na polygrafii + alespoň 5 let odborné praxe v oblasti polygrafické výroby, nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti polygrafie, splňujícího požadavky zákona č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- d) Vysokoškolské vzdělání ve studijním programu polygrafie nebo ve studijním programu, jehož součástí je výuka polygrafie + alespoň 5 let odborné praxe v provozu nebo na úseku zahrnujícího pracoviště s činnostmi v oblasti polygrafie, nebo ve funkci učitele odborných předmětů v oblasti polygrafie, splňujícího požadavky zákona č. 563/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednoho osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Polygrafické pracoviště zaměřené na tiskovou výrobu s následujícím vybavením:

- akcidenční ofsetový kotoučový tiskový stroj;
- systém dálkového ovládání tiskového stroje včetně manuálu;
- digitální zařízení kontrolního nátisku;
- denzitometr pro měření nárůstu tónové hodnoty;
- předpisy a normy používané v rámci systémového řízení kvality tisku;
- polygrafický materiál (tiskové barvy, potiskovaný materiál, tiskové desky) a výrobní podklady (imprimované barevné nátisky, barevné předlohy aj.) pro potřeby zkoušky dle zadání;
- výrobní sáček;
- prostředky a pomůcky pro čištění tiskových strojů;
- ochranné pomůcky k zajištění bezpečnosti práce.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 45 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 5 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard profesní kvalifikace připravila SR pro polygrafii, média a informační služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Mediacore, s. r. o.

VOŠ grafická a SPŠ grafická Praha 1

Svoboda Press

Sprint servis